

UNA EXPLOSIÓ TEATRAL EN TEMPS DE CANVIS

El Grec-76 i l'Assemblea d'Actors i Directors

El sector teatral de la ciutat va viure els primers instants de la Transició a la democràcia a un ritme trepidant. Recuperar les accions de l'Assemblea d'Actors i Directors i l'aventura del Grec-76 ens permet reivindicar els somnis i les esperances d'aquells i aquelles que el van tirar endavant.

L'IMPULS DE L'INDEPENDENT

Per tal d'entendre l'origen d'aquesta explosió cal fixar-nos en l'evolució viscuda pel teatre català durant el franquisme. El Teatre Independent, concepte que neix de la voluntat de fer un teatre que es diferenciï del teatre comercial i que, alhora, aposti per una tendència a la professionalització, serà el principal motor de renovació del teatre català. Sota aquest paraigua podran inscriure's fenòmens tan diversos com l'Agrupació Dramàtica de Barcelona, l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual o companyies com El Camaleó, Joglars o el Grup Teatral d'Horta. Serà en el si d'aquests grups i projectes que creixeran les reflexions sobre l'estat del panorama teatral a Catalunya, identificant-ne les mancances i proposant solucions. Amb tot, es creen sinèrgies de gran dinamisme, tot i que amb projectes de vida curta i molt fragmentats. Només l'acció de l'Off-Barcelona buscarà acostar-se a la renovació teatral de forma col·lectiva. La sensació que calia un front comú, anirà prenent força.

▲ La companyia de l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual arriba a Barcelona després de dur *Ronda de Mort a Sinera*, el 1970, a la Biennale de Venècia. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

▲ *El Diari* de la companyia Els Joglars a l'Aliança del Poblenou durant la temporada de 1968 (Off-Barcelona). Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

◀ Imatge del muntatge de *El retaule del flautista* de Jordi Teixidor al Teatre CAPSA, el 1971, un dels grans èxits del teatre català dels anys setanta. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

EL TREN- CAMENT DE LA TRANSICIÓN

▲ Manifestants conversen amb la policia en una de les manifestacions d'actors, el gener de 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

▲ Trobada del Sindicat de Música, l'any 1977. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

Durant els darrers anys de dictadura els canvis van esdevenir cada vegada més evidents. Els moviments subterranis anaven traient el cap a poc a poc fins que, amb la mort de Franco, el van treure del tot. El període que comprèn el procés de transició entre el règim dictatorial i la democràcia va ser més que el naixement de les institucions que marcarien els anys següents. Va ser una època de gran dinamisme, quan tot allò que havia estat prohibit va passar a reivindicar la seva llibertat. El canvi podia prendre moltes direccions, i les tensions entre aquells que volien fer la revolució i aquells que volien que tot continués igual, amb tots els matisos que hi ha entre ambdós, eren evidents. Va ser un període en què aquells que havien vist les seves activitats prohibides o limitades per la dictadura van forçar el canvi perquè no els deixés fora. Moviments i projectes com ara les grans Jornades Feministes, les manifestacions obreres i sindicals, la força de les associacions de veïns, o els anys d'auge de la Noca Cançó. El canvi institucional era lent, però la gent del carrer va empènyer per accelerar-lo.

▲ Cartell de Fabià Puigserver per a la campanya de reivindicació de la llibertat d'expressió arran del procés judicial contra Els Joglars per l'espectacle *La Torna*, un dels moments més tensos al sector teatral durant la Transició. Autoria de Fabià Puigserver, Arxiu del MAE.

— “L’operació Grec-76 ha estat possible gràcies a l’existència d’unes forces que ja es manifestaven, però que fins mesos abans portaren una activitat que no és exagerat qualificar de latent. La rapidesa amb què aquestes forces s’han desvetllat i han passat a l’acció sorprengué a tothom. Fins i tot a elles mateixes. Els homes que democràticament n’han ostentat la representació han demostrat una capacitat de treball, un dinamisme, realment admirable. En realitat ha estat tota la professió de Barcelona la que ha mostrat com la marginació de què ha estat objecte ha estat una marginació injusta. No ens enganyem: la crisi teatral té un únic responsable. La responsabilitat de la crisi és exclusivament política.”

Xavier Fàbregas, 1976

DE LA VAGA A L'ASSEMBLEA

L'any 1975 arrenca amb una convocatòria de vaga a Madrid per un conflicte amb el Sindicat Únic. La professió catalana no dubtarà a sumar-s'hi i la gran majoria de sales tancaran les portes. Manifestacions, cartells, manifestos i auques com la de Perich contribuiran a fer que totes aquelles reivindicacions i reflexions que en les darreres dècades s'havien anat articulant esdevinguin les reclamacions col·lectives de tot un sector.

Manifestació de la vaga del gener del 1976 a La Rambla de Barcelona. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

Pancarta amb el lema *Per un teatre al servei del poble* estesa davant del Teatre Poliorama a la manifestació de gener del 1976. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

Lectura del manifest de l'AAD del Dia Mundial del Teatre al monument a Pitarrà, el març de 1976. Fotografia Pilar de Aymerich, Arxiu del MAE.

Manifestació del Dia Mundial del Teatre pujant del Pla del Teatre per La Rambla, a l'alçada de la Plaça Reial, el març de 1976. Fotografia Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

La mort de Franco aquell novembre obrirà un nou panorama. El canvi es veu possible i cal mobilitzar-se per construir un sector teatral més just i democràtic. El gener de 1976 la unió d'una vocalia d'actors i una de directors durà a la creació de l'Assemblea d'Actors i Directors (AAD), la primera gran aposta sindical del món de l'espectacle des de la Guerra Civil. Les manifestacions creixeran i l'AAD establirà uns punts bàsics per articular l'estructura del sector teatral a partir d'aquell moment. El document serà entregat a l'alcalde de Barcelona amb el Teatre Metropolità de Barcelona (TMB), el Teatre de Catalunya i la proposta d'una Llei de Teatre Autònoma per a Catalunya, com els tres grans objectius.

Per primer cop a la història del teatre català ens trobem, no només amb un moviment unitari de la professió, sinó que aquest es mobilitza conjuntament per a una proposta de futur que situa els homes i dones de teatre al centre. Unes institucions teatrals pensades i regides pels seus professionals. Un teatre amb vocació de servei públic.

— *“El riesgo es grande y para evitarlo existe, en mi opinión, una alternativa que tal vez no satisfaga a los impacientes. ¿No existe actualmente un proyecto de Teatro Municipal perdido en las arenas movedizas de la Administración, siendo su principal obstáculo la falta de medios económicos? (...) Entonces, ¿por qué no dedicar estos siete millones a la puesta en marcha del Municipal, a la financiación del periodo presupuestariamente descubierto, es decir, el que va de octubre a diciembre?”.*

Jaume Melendres, 1976

— *“Esteu a favor de l'operació GREC, vosaltres? Completament, absolutament i amb entusiasme. Va haver-hi qui ens va dir que ens equivocàvem. I ens ho varen dir directament. Ara potser ja no ho creuen, però ho creien”.*

Josep Montanyès,
Francesc Nel·lo i Josep M.
Segarra, 1976

GREC O NO GREC, LA PRIMERA QÜESTIÓ

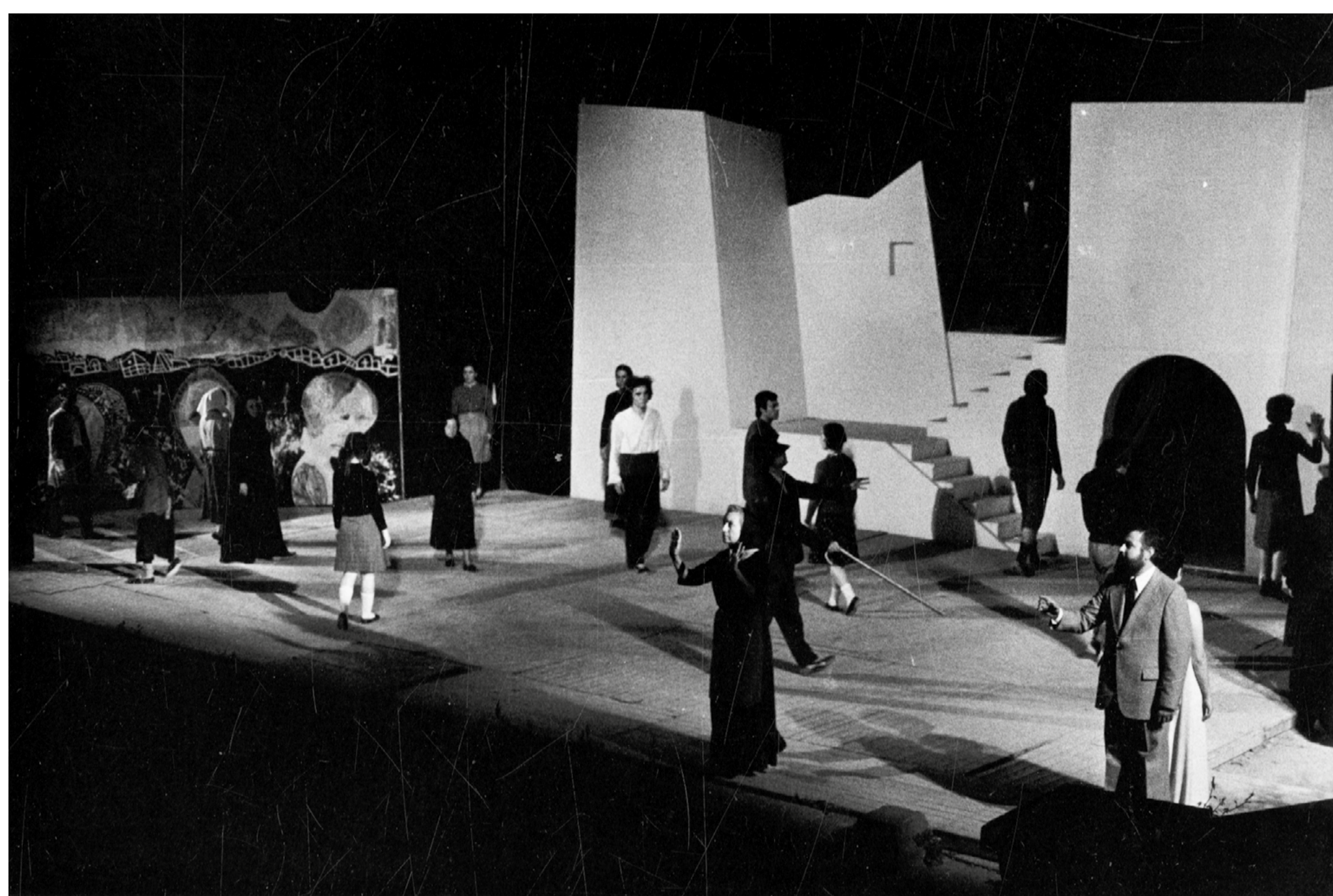
La possibilitat d'organitzar la temporada d'estiu de Barcelona al Teatre Grec, amb promeses de subvenció per part del govern de Madrid i de l'Ajuntament de Barcelona, durà a la primera fricció dins l'Assemblea. Per tal d'assolir els objectius plantejats, els membres es dividiran entre els que consideraven que calia demostrar la capacitat organitzativa del sector teatral amb un cop de puny sobre la taula, organitzant el Grec, i els que defensaven que si es gastaven els esforços en aquesta empresa, l'energia s'esgotaria, hi hauria xocs inevitables, i calia centrar els esforços a engegar el TMB.

Per als primers, si eren capaços d'organitzar el Grec demostraven que podien liderar el canvi del sector teatral. A més, la possibilitat de tenir una inversió pública significava feina immediata en un sector en crisi, en què els nivells d'atur eren molt elevats. Consideraven que no es podia desaprofitar aquesta ocasió. Per als segons, les experiències viscudes als setanta demostraven que les energies sovint s'acabaven i els projectes no arribaven a bon port. Així doncs, calia concentrar els esforços en una empresa a llarg termini com el TMB, que acabaria donant més feina que el Grec.

La capçalera de la manifestació del gener de 1976 conversa amb la policia a l'entrada de Portal de l'Àngel, davant de la parada de plaça Catalunya. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

Manifestació del gener de 1976 amb la pancarta que esdevindrà el lema del Grec-76. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

Representació al Grec de *Ronda de mort a Sinera*, de l'EADAG, el 1975, abans que quedés vacant l'organització de la temporada d'estiu. Fotografia d'Alcayna, Arxiu del MAE.

Un dels primers assajos al Teatre Grec el juny de 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

La solució? Votar-ho en assemblea. La majoria va decidir: tocava organitzar el Grec-76, i fer-ho en molt poc temps. Fins a inicis de juny l'Ajuntament de Barcelona no va confirmar que podrien arrencar a inicis de juliol, però els preparatius ja estaven en marxa. El Grec-76 seria una realitat i prendria com a lema *Per un teatre al servei del poble*.

L'ESPERIT DEL GREC-76

La temporada d'estiu organitzada al Teatre Grec de Barcelona buscarà, alhora, demostrar la capacitat d'organització de la gent de teatre, articular una temporada completa amb un cert èxit de públic, i reivindicar els punts de l'AAD. Es tractarà d'un fenomen d'alliberament en què es feia teatre amb un esperit clar, un teatre amb voluntat de contribuir als canvis polítics i socials que estava vivint la ciutat. L'esperit recollit al lema del Grec era clar, es plantejava el teatre entès com a servei públic. Això era obvi a la programació, amb la producció de quatre espectacles de contingut polític; a la retòrica utilitzada en cartells, manifestos i programes, i en la memòria de tot el procés que editarà Antoni Bartomeus. Un festival teatral amb un gran pes polític que naixia de la unió del sector per lluitar pels seus drets, però també per situar el teatre i la seva gent com a baluard del canvi que vivia la societat catalana. Una crida a la qual també se sumà la crítica teatral, mostrant el seu suport amb un manifest d'adhesió.

▲ Cartell principal del Grec-76 fet per Iago Pericot. Arxiu del MAE.

◀ Cartells publicitaris del Grec-76 fets per diversos artistes. En destaca el primer, de Guinovart, que lliga l'acció del 1976 amb la de 1936 i la política teatral de la CNT durant la Guerra Civil. Arxiu del MAE.

▼ Cartell de Pla i Serra a una tanca publicitària de promoció de la temporada d'estiu. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

ELS MUNTATGES DE L'AAD

De les obres estrenades, la que va rebre millors crítiques va ser el muntatge de *Roses roges per a mi* de Sean O'Cassey, dirigida col·lectivament per Josep Montanyès, Francesc Nel·lo i Josep M. Segarra, i amb un repartiment amb figures com Rosa Maria Sardà, Conxita Bardem o Josep Minguell. Alhora s'apostà per un dramaturg català contemporani, en aquest cas amb l'obra de Joan Abellán *El bon samarità*, dirigida per Fabià Puigserver, Lluís Pasqual i Pere Planella, amb Alfred Lucchetti, Carles Velat o Rosa Novell, entre altres.

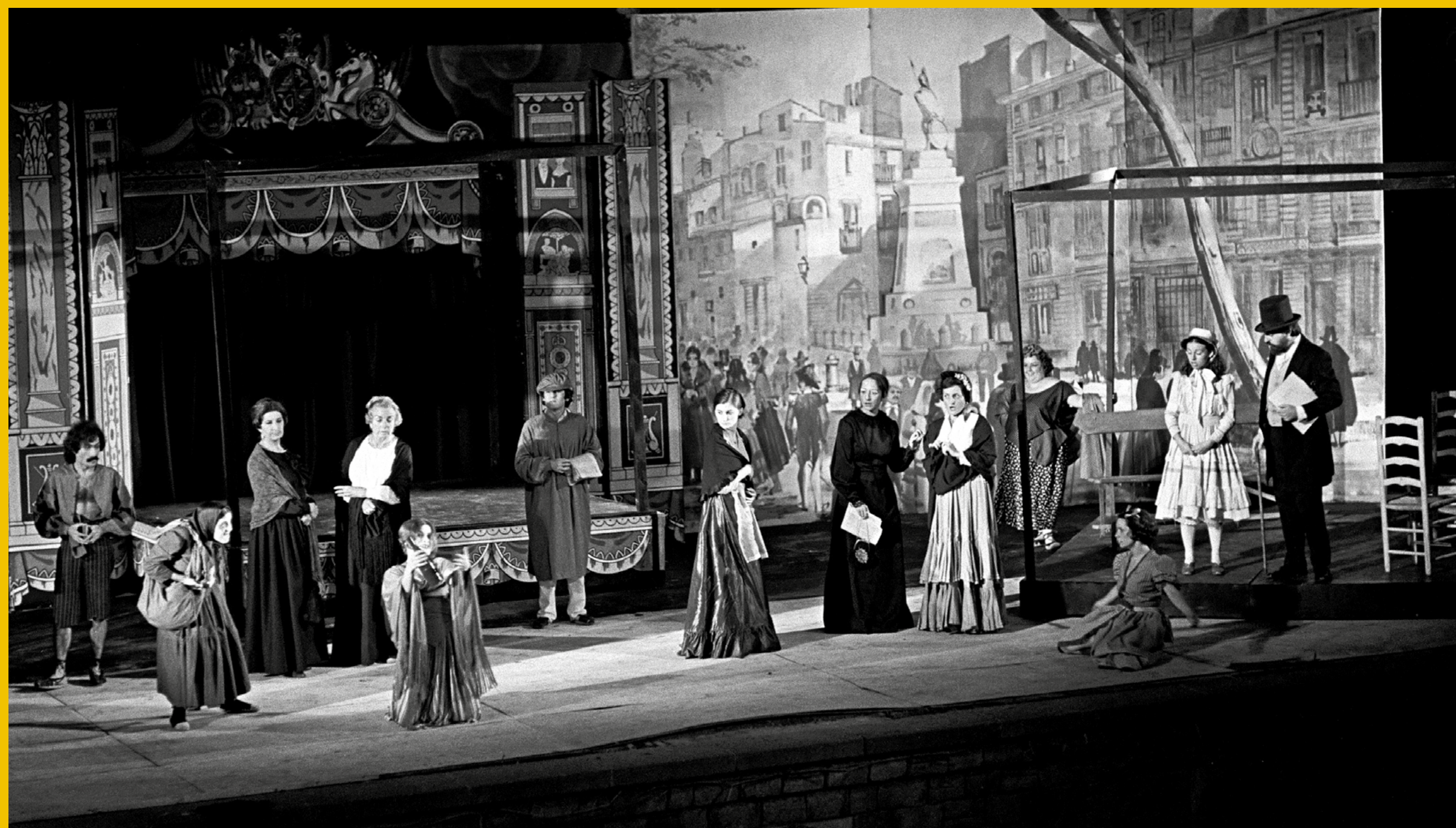

◀ Escena de l'obra *Roses Roges per a mi*, primer espectacle produït per l'AAD dins el Grec. Imatge de principis de juliol del 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

◀ Imatge d'un assaig del muntatge *El bon samarità*, càntir amunt, càntir avall, pensava que el cel guanyava i déu se n'aprofitava a inicis d'agost de 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

► Representació de l'espectacle *Bodas que fueron famosas del Pingajo y la Fandanga*, el 5 d'agost de 1976. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

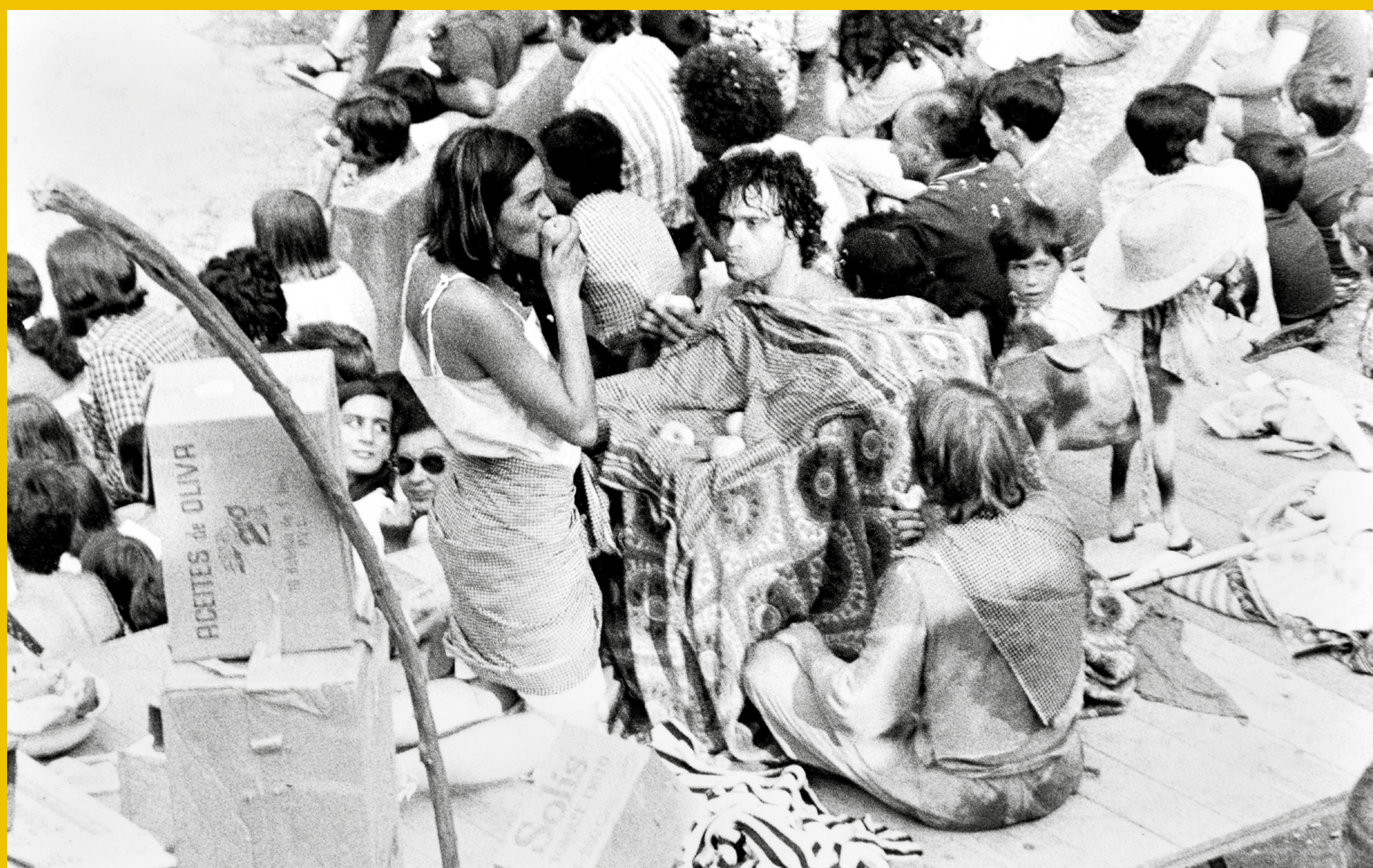
◀ Representació de *Faixes, turbants i barretines*, el 26 d'agost de 1976. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

L'AAD també produí un text en castellà, després que l'intent de muntar-ne un de Max Aub no tirés endavant, i optà per recuperar el text de Rodríguez Méndez, *Bodas que fueron famosas del Pingajo y la Fandanga*, dirigit per José Sanchís Sinisterra i Sergi Schaaff, i amb actors com Paco Angulo, Conxita Arquimbau o Ivan Tubau. Tancaren amb *Faixes, turbants i barretines*, un text de Xavier Fàbregas sobre la guerra d'Àfrica que combinava fragments de Pitarra i Ferrer i Fernández; fou dirigit per Frederic Roda, Damià Barbany i Santiago Sans, i comptà amb Bartomeu Olsina, Carme Sansa o Loles León a escena.

ELS CONVIDATS

La manca de temps impedia produir espectacles que omplissin tota la programació i trobarem alguns espectacles convidats. La seva selecció reforça els vincles amb el Teatre Independent, destacant el muntatge *Plou i fa sol* de Els Comediants, el *Tirant lo Blanc*, adaptat per Maria Aurèlia Capmany i dirigit per Josep Anton Codina, o el muntatge de *La Pau (retorna a Atenes)* amb direcció de Carles Maicas, amb gent del Casal de Mataró. Cal sumar-hi les *Divinas Palabras* de Valle Inclán que durà la Companyia Núria Espert, i la col·laboració del Teatre de la Courneuve.

▶ Imatge durant una de les representacions de *Plou i fa sol* del grup Els Comediants durant l'agost de 1976 al Teatre Grec. Autoria desconeguda, Arxiu del MAE.

▶ Imatge d'una representació prèvia de *La Pau (retorna a Atenes)* l'abril del 1976, que aquell estiu seria un dels espectacles convidats al Grec-76. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

LA FORÇA DE LA MÚSICA³

La voluntat d'inserir el teatre en el dinamisme cultural del moment, i la necessitat d'atreure públic, van fer que aquells dies no només s'hi fes teatre. Els recitals de cançons se succeiran amb les principals veus de la *Nova Cançó*: Raimon, Lluís Llach, Maria del Mar Bonet o Marina Rossell, els quals se sumaran a un José Afonso que liderarà una nit de música de la Revolució Portuguesa. Trobarem també espectacles de dansa com la clausura del Ballet Nacional de Cuba. La fórmula d'unir teatre, dansa i música serà un dels grans èxits d'aquest Grec.

◀ Actuació de Maria del Mar Bonet l'any 1970 a La Cova del Drac. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

▲ Actuació de Raimon al Teatre Romea l'any 1973. Autoria desconeguda, Arxiu del MAE.

La banda sonora del Grec

LA FORÇA COL·LECTIVA

Si un dels objectius del Grec era demostrar la capacitat organitzadora del sector, també ho era reduir-ne l'atur, encara que fos per unes setmanes. D'aquesta manera, tot es va alinear per tirar endavant la temporada amb uns recursos escassos, fet que va significar que la implicació dels seus participants fos màxima. Els membres de l'AAD es van repartir les tasques, des del bar fins a les taquilles. Uns actors i unes actrius que, seguint l'esperit horitzontal del projecte, cobraven tots el mateix.

La fórmula d'autogestió es va estendre també a la direcció de les peces produïdes per l'AAD, on es va optar per col·lectius de direcció formats per tres persones que ja haguessin treballat juntes abans. L'elecció de les peces, entre altres decisions, va ser presa de forma unilateral per la Comissió Gestora (formada per Mario Gas, Carlos Lucena, Jaume Nadal, Josep Maria Loperena, Josep Torrents, Ricard Salvat i Glòria Rognoni), fet criticat per part d'alguns dels directors dels espectacles. En qualsevol cas, si el Grec-76 es va celebrar amb els límits cronològics i pressupostaris que va tenir, va ser gràcies a la força de tot un sector treballant conjuntament.

▲ Fotografia presa durant un assaig de l'espectacle *Roses Roges per a mi* a inicis de juliol de 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

▲ Bar del Teatre Grec el dia 26 d'agost del 1976, en què es representà *Faixes, turbants i barretines*. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

Actrius desplaçant un cotxe a l'escenari del Grec durant un assaig de *El bon samarità, càntir amunt, càntir avall, pensava que el cel guanyava i déu se n'aprofitava*, a inicis d'agost de 1976. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

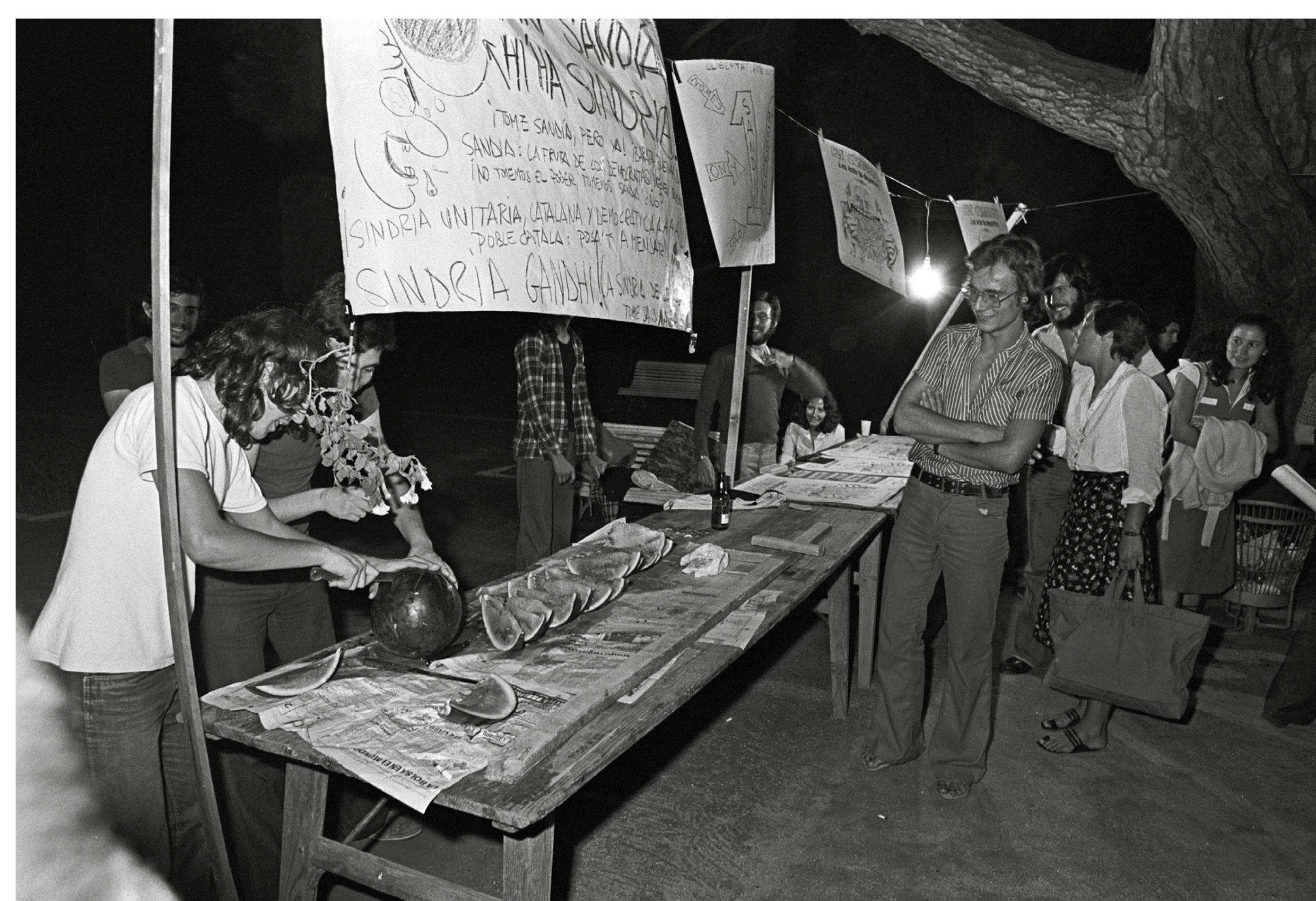
EL GREC-76 I EL SEU ENTORN

Resseguint els testimonis ens adonem que es va donar molt valor al públic. Cal entendre que ens trobem en ple esclat d'alliberament. Franco havia mort feia pocs mesos, i s'obria la possibilitat a què tots aquells somnis de democratització pels quals s'havia lluitat poguessin esdevenir una realitat. D'aquesta manera, el Grec-76, a banda d'una explosió dins el sector, va canalitzar i va fer confluïr l'energia d'una gent de Barcelona que es trobava ja mobilitzada. Els testimonis ens parlen d'un públic que pujava calent, que vivia les obres amb intensitat i que les acompanyava de crits i proclames. Els clams de "Llibertat, amnistia i estatut d'autonomia" ressonaven per les grades de Montjuïc.

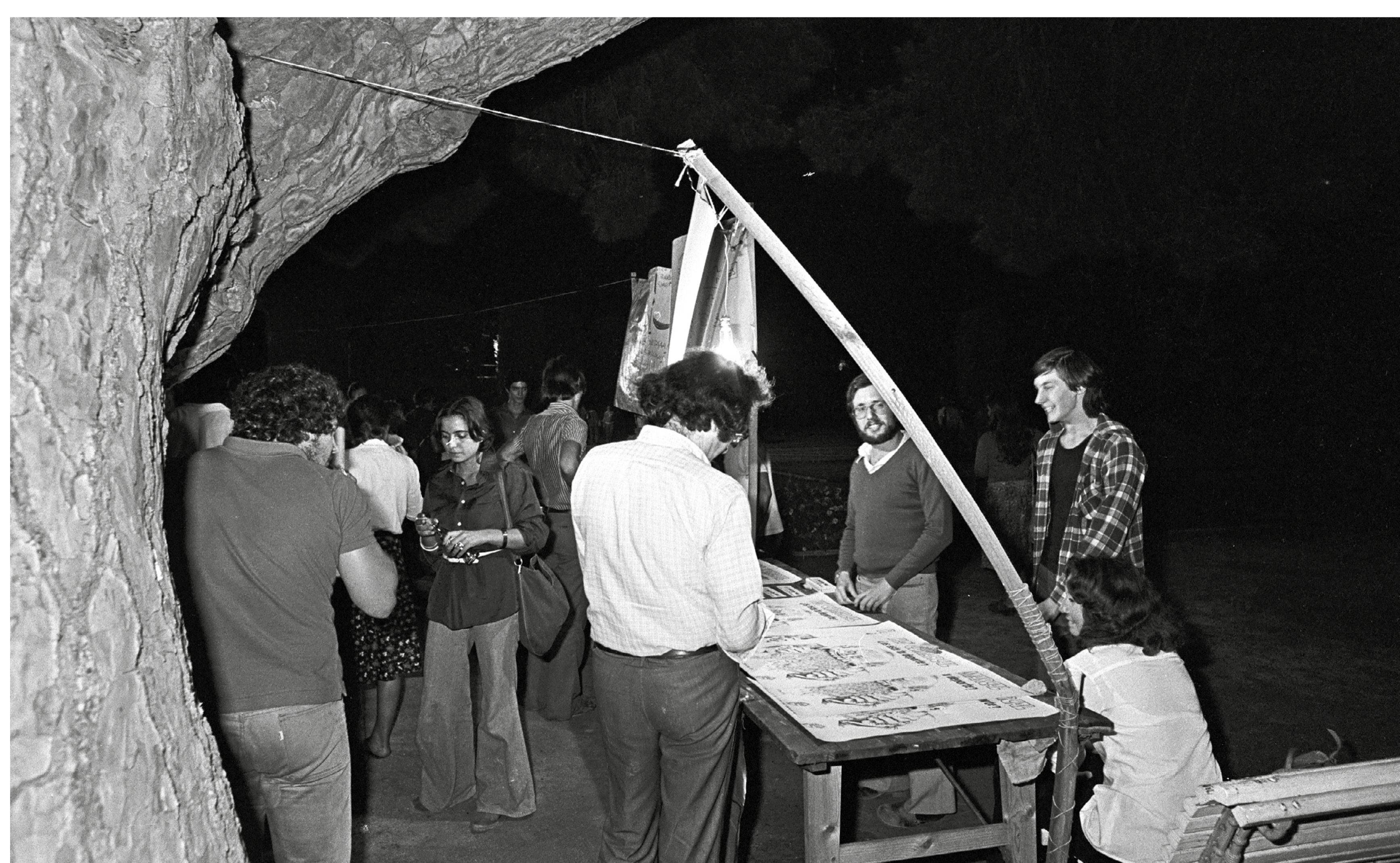
Al final el lema del festival era clar: fer un teatre al servei del poble, que contribuís a impulsar els canvis democràtics democratitzant també el teatre. En aquest sentit, cal apuntar que aquest vincle amb el públic i l'entorn social de la ciutat no es limitava a un fet discursiu. L'Off-Grec va dur alguns dels espectacles a la plaça de la Virreina, a Gràcia, amb l'objectiu d'acostar el teatre als barris, i les produccions de l'AAD van fer gira per diversos pobles i ciutats de Catalunya. A més, el manifest de l'AAD va rebre el suport d'entitats com l'Ateneu Barcelonès, el grup feminista ANCHE i, sobretot, de totes les associacions de veïns de la ciutat. Era aquest el vincle més evident amb la mobilització de base que lligava el teatre a la comunitat. Ja en la proposta de Teatre Metropolità es reservava un lloc al patronat a gent de les associacions de veïns. *Per un teatre al servei del poble* no es reduïa a un eslògan, suposava una manera d'entendre el teatre.

▲ El públic al Teatre Grec durant la representació de *Roses roges per a mi*, el 20 de juliol de 1976. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

▲ Imatge d'una paradeta de síndria per recollir diners a l'esplanada del Teatre Grec la nit del 26 d'agost de 1976, abans o després d'una funció de *Faixes, turbants i barretines*. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

▲ Imatge d'una de les paradetes instal·lades a l'esplanada del Teatre Grec la nit del 26 d'agost de 1976. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

▲ Imatge de l'esplanada del Teatre Grec on es pot veure l'ambient i algunes de les paradetes que s'hi instal·laven els dies de funció, en aquest cas la del 26 d'agost de 1976 de *Faixes, turbants i barretines*. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

——— *“I també formava part del clima tot el que podia ser l’ambient exterior, l’esplanada del Teatre Grec. Els objectors de consciència, als maoistes, el PSUC amb els seus cartells, els mateixos cartells del Grec amb aquell puny tancat, les Women’s Lib, els saharians, aquells nois que feien collarets i et venien una mena d’estructuració sobre l’anarquisme per cinc duros, la síndria, els pastissets i el cafè que t’escalfaven allà amb una cuineta, les guarderies explicant els seus problemes de continuïtat, els vaguistes demanant ajut econòmic i tantes altres coses. Aquest aire de festa popular també formava part del GREC”.*

Dora Santacreu, 1976

▲ Imatge d'un assaig de *El labrador de más aire* de Miguel Hernández, produïda per l'AAD al Grec del 1977. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

▲ Intervenció dels *Bread and Puppet* com a companyia convidada per l'AAD a l'edició del Grec del 1977. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

▲ El públic agrupat al Mercat del Born per acudir a la multitudinària representació de *Don Juan Tenorio*, el novembre del 1976, organitzada per l'ADTE. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

▲ Reunió de l'ADTE al Saló Diana, datada el febrer de 1978, probablement en el context de les mobilitzacions per la llibertat d'expressió arran del cas de *La Torna*. Fotografia de Colita, Arxiu del MAE.

L'ESCISSIÓ I EL TRENCAMENT DE L'AAD

Mentre el Grec encara estava en funcionament, les friccions que ja s'intuïen en un inici van anar prenent consistència. La proposta per part del sector de l'Assemblea lligat al PSUC d'adherir-se a l'Assemblea de Catalunya va suposar la gota que va fer vessar el got, esdevenint el conflicte obert que va dur a la separació d'un altre sector de l'AAD. La proposta buscava incloure la lluita teatral dins del conjunt de mobilitzacions i reivindicacions de la resta de la societat catalana en una plataforma interclassista. Per al sector àcrata de l'AAD aquesta proposta era una línia vermella, considerant que es perdia l'esperit inicial del projecte.

Després de diversos dies de debat es va procedir a la votació per decidir si l'AAD s'adheria o no a l'Assemblea de Catalunya, i la victòria estreta d'aquesta opció va dur els seus contraris a optar per marxar, en una escissió que va crear l'Assemblea de Treballadors de l'Espectacle (ADTE), plataforma que després tiraria endavant un espectacular *Tenorio* al Mercat del Born i faria del Saló Diana la seva seu.

La vida després de l'escissió va ser igualment intensa. L'AAD va organitzar el Grec de l'any 1977 i, inicialment, les dues assemblees van buscar la col·laboració entre elles. De fet, l'AAD és la precursora de l'actual AADPC. Però l'aposta unitària no duraria gaire més. El sector havia demostrat que quan s'unia i treballava de forma coordinada podia assolir resultats molt lloables, però la dificultat es trobava en unir un sector tan heterogeni. Això encara dona més mèrit a tot el que es va viure l'estiu de 1976.

— “No podem oblidar que l’esclat polític hi era. Esclatàvem per tot arreu i va ser quan es va produir l’escissió. Jo diria que no tant per una qüestió de criteri teatral com per una qüestió de criteri de gestió. (...) Al final, totes les efervescències tenen una vida relativament curta, i de seguida es refreden, s’aposenen i tornen al seu lloc. Podem continuar tenint un objectiu comú, però tothom acaba anant una mica a la seva. (...) Ara, aquell moment, les circumstàncies, demanaven aquesta unitat i es va produir. Que va durar poc? Sí, però va passar”.

Pep Anton Muñoz, 2023

EL LLEGAT DEL GREC-76

Entre els testimonis del moment es reconeix una forma de nostàlgia que es deriva de la convicció d'haver viscut un moment únic, intens i irrepetible. És d'aquesta manera que el Grec-76 es converteix en una mena de mite dins del sector teatral. Un moment que esdevé el tret de sortida per als canvis que es viuran a la Transició, però també la gran culminació de la dinàmica viscuda pel Teatre Independent. En paraules de Guillem-Jordi Graells, el Grec-76 suposa un moment frontissa: hi conviuran dinàmiques del passat amb l'esperit dels grans canvis del futur.

I és que el Grec-76 no només ens deixarà un record. En els festivals Grec de gestió municipal, a partir de 1979, no hi veurem el mateix esperit polític, ni una organització assembleària i col·lectiva, però l'estructura, combinació entre teatre, música, dansa i noves disciplines que s'hi aniran afegint, com en l'edició de 2023 amb el circ i les agrupacions corals, esdevé un dels grans llegats del Grec-76. Una experiència que ens recorda que un sector teatral unit és més fort, sobretot si ho fa carregat d'esperança.

►
Capçalera de la manifestació del gener de 1976 avançant per la plaça Catalunya. Fotografia de Pilar Aymerich, Arxiu del MAE.

►
Cartell del festival Grec de Barcelona en la seva edició de 2023. Autoria de Realmente Bravo, Arxiu del MAE.

▲
Escena de *El bon samarità, càntir amunt, càntir avall, pensava que el cel guanyava i déu se n'aprofitava*, a finals de juliol de 1976. Fotografia de Pau Barceló, Arxiu del MAE.

— *“Amb aquest fet teatral autogestionari no pretenem dir que ja ho tenim tot assolit. La llibertat quan és concedida no és llibertat. Nosaltres pretenem sols implantar-la, dia rere dia”.*

Manifest de l'Assemblea d'Actors i Directors, 1976

— *“Jo crec que el valor polític de tot això ve donat pel fet que es tracta d'un fenomen coherent dintre d'un altre fenomen coherent: el ressorgiment polític del poble català. Nosaltres vàrem ser una peça més en aquest engranatge. Es va plantejar en un moment adequat i es va portar de la manera que s'esperava. Aquest, per a mi, és el resum polític que cal remarcar. (...) Vàrem voler crear una cosa, el GREC-76, que era per a donar-nos feina. Però, al mateix temps, era una tasca culturitzadora, conscienciadora i polititzadora del nostre poble.”*

Alfred Lucchetti, 1976

— *“Va ser un esclat d'alegria i llibertat, per primera vegada érem tots junts i tenia sentit, un fet absolutament irrepetible”.*

Francesc Nel·lo, 1987

— Vull agrair, especialment, a l'Andreu Mayayo els seus consells i a Pep Anton Muñoz, Xavier Capdet, Guillem-Jordi Graells, Jaume Comas i Marina Rossell per voler compartir el seu temps i els seus records. També vull agrair els consells a Enric Ciurans i Jordi Coca. I finalment, vull agrair a la xarxa de família, amigues, amics, companys i companyes que et sostenen en mesos de recerca i redacció.

— Martí Alós López

L'exposició deriva de la recerca guanyadora de la tercera edició del Premi Teresa Cunillé de recerca sobre el teatre català organitzat per la Propietat del Teatre Romea i l'Institut del Teatre.

Comissariat: Martí Alós López

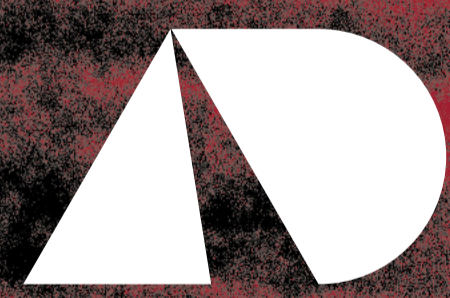
Coordinació: Equip MAE

Disseny gràfic: 40Llamps

Vídeo: Roger Aran

Fotografies: Pilar Aymerich, Pau Barceló, Colita i Alcayna

Agraïment especial a:

Associació de Professionals
de la Interpretació i la
Direcció de Catalunya

Diputació
Barcelona

Institut del Teatre

mae

Centre de Documentació
i Museu de les Arts Escèniques